

**P.C.& P.N.D.T. कायद्याखाली खाजगी वैद्यकीय
व्यवसायीक यांच्या खाजगी सोनोग्राफी क्लिनिक यांच्या
अहवालांचे विश्लेषण.**

**महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग**

शासन निर्णय क्र. प्रधिनि-२००३/६९६/प्र.क्र.१८३/क.क.२

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : २ जुलै, २००८.

शासन निर्णय :-

शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, P.C.& P.N.D.T. Act. खाली प्रत्येक जिल्ह्यातील खाजगी वैद्यकीय व्यवसायीक (डॉक्टर) सोनोग्राफीचा वापर करतात व कायद्याखाली मासिक अहवालांतर्गत F - Form / G - Form ची माहिती से संबंधित जिल्हा शल्य चिकित्सक यांचेकडे पाठविते. जिल्हा शल्य चिकित्सक कार्यालयामध्ये खाजगी वैद्यकीय व्यवसायीकांकडून सोनोग्राफीच्या संदर्भात जे अहवाल पाठविले जातात त्या माहितीचे पूर्णपणे योग्य रितीने छाननी केली जात नाही. तसेच याबाबत संबंधित उप संघालक यांचे नियंत्रणही नाही. तेव्हा प्राप्त होणा-या माहितीची व Form ची योग्य रितीने छाननी होणे गरजेचे असून त्यावर केलेली कार्यवाही शासनस्तरावर पाठविणे आवश्यक आहे यासाठी पुढील प्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहेत.

- १) संबंधित जिल्हा शल्यचिकित्सकांनी स्थानिक M.S.W. कॉलेजच्या प्राचार्याशी संपर्क साधावा व त्यांच्याशी करार करावा. त्या Colleges मध्ये शिकत असलेल्या M.S.W. विद्यार्थ्यांकडून त्या सोनोग्राफी बाबतच्या F - Form / G - Form च्या अहवालाचे ऑनलाईन (विश्लेषण) करून घ्यावे. त्याच प्रमाणे सायन्स कॉलेजमधील सांख्यिकी विभागाच्या विद्यार्थ्यांची ऑनलाईन करताना मदत घेण्यात यावी.
- २) यासाठी P.N.D.T. नोंदणी करून फी किंवा R.C.H. च्या बजेटमधून विद्यार्थ्यांना वाजोथी मानधन देण्यात यावे. जिल्हा शल्य चिकित्सक कार्यालयामध्ये ऑनलाईन करणा-या विद्यार्थ्यांसाठी बसण्यासाठी तसेच कॉम्प्युटर वापरण्याची व्यवस्था करण्यात यावी. Records / Form च्या विश्लेषण करण्यासाठी त्यांना सर्व आवश्यक परवानगी व सहकार्य देण्यात यावे.
- ३) खाजगी वैद्यकीय व्यवसायिक (Doctors), स्त्रियांची सोनोग्राफी करताना या प्रकरणा बद्दल चुकीची किंवा अपूर्ण नोंद घेतात अथवा काही बाबी जाणून घेऊन लपविली जाते. यासाठी संबंधित स्त्रियांची गर्भलिंगाची तपासणी करताना सर्व प्रकरणांची नोंद केली जाते काय, ती स्त्री कोणत्या क्षेत्रातील आहे तीचा address तपासणे, त्या स्त्रिला एकूण किती अपत्य, मुलगा कि मुलगी आहेत, व गर्भलिंगाची चाचणी करते वेळेस त्हे अपत्य जिवंत आहेत किंवा कसे, त्याच प्रमाणे सदर गर्भ लिंग हे किती दिवसांचे आहे इत्यादी माहितीची सविस्तरपणे छाननी करणे गरजेचे आहे.

याबाबत जिल्हा शल्य चिकित्सकांनी संबंधीत विद्यार्थ्यांना ल्यानुसार मार्गदर्शन करणे प्राथमिक प्रशिक्षण देणे आवश्यक आहे. यासाठी तशांची मदत घ्यावी.

४) या योजनेची अंमलबजावणी व सनियंत्रण करण्याची जबाबदारी संबंधीत उप-संचालकाकडे राहिल. संबंधीत उप-संचालकांनी याबाबत शासनाकडे वेळोवेळी केलेल्या कार्यवाहीची माहिती पाठवावी.

५) विश्लेषण केलेल्या प्रत्येक प्रकरणामध्ये जिल्हा शल्य चिकित्सक यांनी पुढील आवश्यक कार्यवाही करणे आवश्यक आहे. तसेच जिल्हा शल्य चिकित्सकांनी संबंधीत M.S.W. College च्या बरोबर दर तीन महिन्यात एकदा (त्रैमासिक) आढावा बैठक घ्यावी व गैरप्रकार करण्या-या डॉक्टरांविरुद्ध Action Plan तयार करण्यात यावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीमती श्रिव्हास)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन.

पति,

संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई.

अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (कुटुंब कल्याण), पुणे.

सह संचालक, आरोग्य सेवा (वैद्यकीय), मुंबई.

सह संचालक, आरोग्य सेवा (आरोग्य), पुणे.

संचालक, माहिती व जनसंपर्क मंत्रालय, मुंबई (यांना कळविण्यात येते की, आपल्या

अधिपत्याखालील कार्यालयास सदर परिपत्रक प्रेषित करण्याच्या विनंतीसह स्वतः)

अध्यक्ष, राज्य महिला आयोग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

आयुक्त महानगरपालिका (सर्व)

उपसंचालक, आरोग्य सेवा महळ, (सर्व)

जिल्हा अधिकारी (सर्व)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)

जिल्हा शल्यचिकित्सक, सामान्य रुग्णालय (सर्व)

वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका (सर्व)

सर्व प्रभागांचे वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई

कार्यासन आरोग्य - २, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

प्राचार्य आरोग्य व कुटुंब कल्याण प्रशिक्षण केंद्र, सर्व.

द्वारा अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, पुणे (यांना कळविण्यात येते की,

सदर परिपत्रकाच्या प्रती खाजगी वैद्यकीय अधिकार्यांना जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य

रुग्णालय (सर्व) मार्फत प्रसारीत करून पोध कराव्यात.)

अधिष्ठाता, वैद्यकीय रुग्णालय व महाविद्यालय. (सर्व)